

14. 10. 2024

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Digitální revoluce přichází - jak změní evropská digitální identita pravidla hry?

Evropská unie vstupuje do nové digitální éry. I tak by se dalo označit přijetí nařízení eIDAS 2.0 v čele s jeho hlavní novinkou - evropskou peněženkou digitální identity. Tento nástroj má potenciál změnit způsob, jakým ověřujeme svou totožnost, přistupujeme ke službám státu i soukromého sektoru nebo podepisujeme dokumenty. A to odkudkoliv, na pár kliknutí a bezpečně prostřednictvím jediné aplikace. Co nám tato novinka přinese a jak se na ni má připravit Vaše organizace, aby získala konkurenční výhodu?

O připravované revizi nařízení eIDAS [\[1\]](#) označované jako nařízení eIDAS 2.0, [\[2\]](#) jsme Vás již informovali v předchozích [příspěvcích](#). Letos na jaře došlo k přijetí finálního textu nařízení, které je účinné od 20. května 2024 a aktuálně se již v jednotlivých členských státech rozbíhají přípravy na jeho lokální adaptace.

Na úvod je dobré zmínit, že na rozdíl od některých jiných unijních nařízení (jako třeba nařízení GDPR) [\[3\]](#) nemá eIDAS 2.0 žádnou obecnou implementační lhůtu, nicméně faktická účinnost bude mít postupný náběh třeba v závislosti na přijetí prováděcích aktů Komise. Tyto akty budou specifikovat technické standardy a postupy nezbytné pro implementaci nových požadavků. Vydávány budou v různých termínech, poslední z nich pak nejpozději do 21. 5. 2025.

U evropské peněženky digitální identity („**Peněženka**“) je termín stanoven na 24 měsíců od vstupu v účinnost prvního balíčku prováděcích aktů Komise. Tento balíček již Komise zveřejnila k veřejné diskusi a měl by být přijat nejpozději do 21. 11. 2024. **Poskytování alespoň jedné Peněženky by tak mělo být zajištěno v každém členském státě nejpozději do 21. 11. 2026.** Na úrovni EU budou jistě i „předskokani“, kteří by mohli udávat trend a být dobrým zdrojem inspirace pro implementaci a používání Peněženky ostatním.

Organizacím, a to jak těm, které plánují Peněženku do svých procesů zařadit dobrovolně, tak zejména těm, kterým vyplývá povinnost její akceptace přímo z eIDAS 2.0 doporučujeme začít se na změny připravovat již nyní. Zkušenosti z předchozích velkých implementačních projektů totiž ukázaly, že odkládání implementace na poslední chvíli významně zvyšuje administrativní zátěž uvnitř organizace i související náklady. Na jaké změny se tedy připravit?

Peněženka

Důležitou změnou je bezpochyby zavedení Peněženky. Ta bude fungovat jako aplikace v mobilním telefonu, dodaná, schválená, nebo uznaná členským státem, do níž bude možné nahrávat v zásadě veškeré údaje vztahující s k uživateli, jako jsou identifikační údaje, vysokoškolský diplom či lékařský předpis, anebo k předmětu - například licence či záruční list. Platnost těchto údajů bude založena na tzv. elektronickém potvrzování atributů, kterému se věnujeme níže.

Díky svým funkcionalitám Peněženka usnadní naše každodenní fungování a významně zvýší prodejní potenciál soukromoprávních subjektů napříč EU - bude totiž přeshraničně uznatelná. Peněženku budou k identifikaci vůči soukromým i veřejným subjektům využívat zejména fyzické osoby - v pozici spotřebitele, podnikatele anebo třeba jako zástupce právnické osoby.

Peněženka má také umožnit využití kvalifikovaného elektronického podpisu pro fyzické osoby - minimálně pro neprofesionální užití - zdarma.

Pro tzv. spoléhající se strany, které chtějí údaje z Peněženky využívat, stanovuje nařízení povinnost registrace u odpovědného subjektu určeného členským státem. Pro některé organizace pak eIDAS 2.0 stanoví akceptaci Peněženky jako povinnost. Vedle subjektů veřejného sektoru se jedná zejména o subjekty poskytující služby, které vyžadují silnou autentizaci uživatele k on-line identifikaci, jako jsou například banky či pojišťovny, jakož i poskytovatelé velmi velkých on-line platforem. [4] Tento výčet přitom může Komise dále rozšiřovat o další subjekty.

Další novinky

eIDAS 2.0 nepřináší koncepční změny u služeb vytvářejících důvěru, což ale neznamená, že by k žádným změnám nedocházelo. Zavádí některé nové služby vytvářející důvěru, například služby elektronické archivace, elektronické účetní knihy či správy prostředků pro dálkové vytváření elektronických podpisů a pečeti.

Zajímavou službou, která bude fungovat společně s Peněženkou, je elektronické potvrzování atributů. Vedle běžných atributů osoby, jako jsou adresa či věk, bude umožněno potvrzovat druhé straně třeba i údaje o rodině, povolení k držení zbraně či udělení plné moci.

Proč se na změny připravit?

Peněženka přináší možnost bezproblémového přístupu k digitálním službám po celé EU. Bude tak hrát klíčovou roli v různých aspektech každodenního života, jako jsou on-line nákupy, podepisování dokumentů anebo správa a sdílení osobních dokumentů.

Díky možnosti automatizace řady procesů může Peněženka výrazně snížit náklady organizací a zefektivnit jejich podnikání. Jedním z příkladů může být zjednodušení náborového procesu v HR, kdy bude prostřednictvím Peněženky možné novému zaměstnavateli důvěryhodně a zcela spolehlivě i na dálku zpřístupnit veškeré relevantní informace pouze na pár kliknutí, a to včetně těch, jejichž obstarání doposud vyžadovalo cestu na úřad či ke kopírce, například dodání vysokoškolského diplomu či potvrzení o bezúhonnosti.

Dalším příkladem je oblast e-commerce. Při on-line nákupech bude zákazník schopen okamžitě poskytnout údaje o své osobě - kromě jména a příjmení, i věk nebo požadované místo doručení, což odbourá nutnost vyplňování klasických formulářů při nákupu. Navíc by měl být zákazník schopen prostřednictvím Peněženky rovnou i zaplatit.

Co dále sledovat?

Komise postupně zveřejňuje pracovní návrhy prováděcích aktů, které napomáhají lépe porozumět tomu, jak by měl celý ekosystém Peněženky fungovat, navíc je lze v rámci veřejných diskusí připomínkovat.

Členské státy se pak musí pokusit revidované nařízení promítnout do vlastních právních předpisů, neboť řada institutů a předvídaných procesů nebude v souladu s aktuální podobou řešení eGovernemtu. V České republice má tuto agendu na starost Digitální a informační agentura, která musí vedle přípravy legislativy rovněž rozhodnout, jakou cestou dospějeme k vydávání a provozu jedné nebo více Peněženek.

JUDr. Dalibor Kovář,
partner

Mgr. Jakub Dozbaba,
senior advokát

Mgr. Ondřej Kašpar,
koncipient

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

[HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1183 ze dne 11. dubna 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 910/2014, pokud jde o zřízení evropského rámce pro digitální identitu.

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

[4] Ve smyslu článku 33 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)